

המצבות וגם איזה תקונים ונעשה ביום א' וי"ו אייר תקנח"ת לפ"ק" (1798) ¹¹ (נוסח התחינה מובא להלן בסוף הספר, בנספחים).

חידה פיוטית

ר' יוזפא אהב להשתעשע במליצות ובפיוטים. כבר ראינו את יכולתו בהקדמות השונות לספרו ליקוטי יוסף. הוא צירף שיר אחד בדפים הראשונים לספר המנהגים ה"ארוך" (דף ד ע"ב). (השיר במלואו מובא להלן, בנספחים).

שיר מוסר

ר' יוזפא חיבר גם שיר מוסר, אשר פורסם על ידי בנו, ר' אליעזר ליברמן, באמסטרדם בשנת ת"ן לפ"ק (1690). הוא נדפס כנראה בשתי מהדורות. האחת נמצאת על גבי דף בודד בספריית בודלי באוניברסיטת אוקספורד, שמספרו 959 ⁴ Opp. השניה זהה לראשונה, ברם אין תאריך ההדפסה בסופה. גם היא נמצאת בספריית בודלי, ומספרה Opp. fol 1333. אנו מודים לספריית בודלי על רשותם לפרסם שיר זה (ראה להלן, בנספחים).

ד

רבני וורמייזא בתקופת ר' יוזפא

ר' יוזפא הזכיר פעמים רבות את הרבנים אשר כיהנו במשך תקופת שירותו בקהילת וורמייזא. נציין כאן קווים כלליים לתולדות הרבנים האלה, נדון כאן גם בקורותיהם של כמה רבנים שנזכרו במיוחד על ידי ר' יוזפא, אף שלא ישבו על כס הרבנות בתקופתו — כתרומה לתולדות קהילת וורמייזא. הרשימה נקבעה על פי סדר כרונולוגי.

ר' אליהו ב"ר משה לואנץ

ר' אליהו היה נכדו של ר' יוסף יוזלמן רוסייה, השתדלן המפורסם מגרמניה. הוא נולד בפרנקפורט ע"נ מיין בשנת שכ"ד. רבותיו היו ר' יעקב גינצבורג ור' עקיבא

11. נמצא בספריית HUC, סינסינטי, מס' 241. תצלומו במכון לתצלומי כתבי יד, ס' 18192. [כתב יד שלישי נמצא בספריית קהילת מיינץ Ms. heb. 2 (מכון לתצלומים מיק' 34795). נכתב בשנת תקע"ה והיה שייך לר' עקיבא לאקניבאך. תיאור נוסף ראה: Monumenta Judaica, Katalog, Koeln 1964, D 38. — הערת בש"ה].

1. ראה: אפשטיין, משפחת לוריא, בתוך: כתבי ר' אברהם אפשטיין, כרך א', ירושלים תש"י, עמ' שמ-שמט. דיון בשנת לידתו נמצא ב-26, 125 Zeitschrift f. Hebräische Bibliographie, VII (1903) ר' ב"ש המבורגר העיר גם